

Rakennusliiton kansainvälisen työvoiman yksikkö

Toni Malmström

Rakennusliitto

Harmaa talous ja työperäinen hyväksikäyttö

- Suomi menettää vuosittain vähintään satojen miljoonien eurojen edestä verotuloja harmaan talouden seurauksena
- Viranomaisvalvonnan kohteena olleista työmaista joka toiselta löytyy harmaan talouden ilmiöitä tai epäilyksiä työperäisestä hyväksikäytöstä

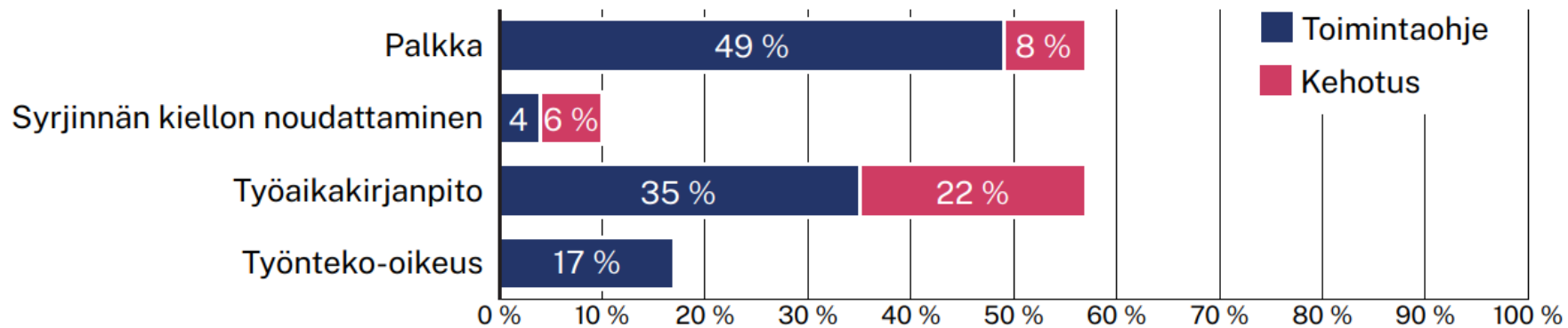

LVV Ulkomaisen työvoiman käytön valvonta 2025

Rakennusalan laajoilla tarkastuksilla annetut velvoitteet

Rakennusosalalle tehtiin 109 laajaa tarkastusta.

Velvoitteisiin johtaneiden tarkastusten osuus kaikista toimialan laajoista tarkastuksista, joilla asiaa käsiteltiin.

”Puutteet palkkauksessa ovat rakennusosalalla selvästi yleisempiä kuin riskialoilla keskimäärin; toimintaohjeiden määrä on n. 1,5 x riskitoimialojen keskiarvoon nähden”

Lähde: Ulkomaisen työvoima käytön valvonta vuonna 2025 | Työsuojelehallinnon raportti

Ulkomaisen työvoiman riistäminen kannattaa rahallisesti – tapauksiin liitettyjen yritysten johtajilla huipputuloja

Meyer Turku ei kerro, aikooko se korvata alihankkijoiden ukrainalaisille työntekijöille maksamatta jääneet palkat.

Puolalaiset paiskivat jopa 12 tunnin päiviä Googlen työmaalla Haminassa – sitten tarkastaja sai eteensä oudon sopimuksen

Työsuojelutarkastajan mukaan alipalkkausta tapahtuu varsinkin telakoilla, teollisuudessa ja rakennustyömailla.

Alipalkkaa ja 17 tunnin työpäiviä – ulkomaalaisia työntekijöitä vedätettiin Kiuruveden biokaasulaitoksen työmaalla

Ulkomaalaisia työntekijöitä työskenteli luvatta Nokialla

Rakennusliitto: Googlen työmaalla raskaita epäilyjä työntekijöiden riistosta

HS:n tiedot | Haminan datakeskuksen työmaalla toimii sama virolaisten yritysrypäs, joka on liitetty työntekijöiden hyväksikäyttöön Turun telakalla.

Riistofirmat tulisi sakottaa hengiltä

Kolumni | Työsuojeluviranomaisen toimivaltuudet ovat Suomessa naurettavan heikot.

Rakennusliitto: Ongelmia korjataan Urheilupuiston uimahallin työmaalla Kouvolassa – työlupa-asiat olivatkin kunnossa

Osalle työntekijöistä on maksettu korvauksia. Neuvottelut ovat silti kesken.

Yle sai vihiä työntekijöiden oikeuksien polkemisesta Helsingin kaupungin työmaalla – aliurakoitsijoille kenkää

Helsingin kaupungin työmaalla on yli sata yritystä, mutta kaupunki tarkastaa vain pääurakoitsijan. Se voi aiheuttaa ongelmia – kuten näyttäisi nyt käyneen.

Rakennusliiton Kansainvälisen työvoiman yksikön havaitsemia puutteita v. 2026:

- Alipalkkaus
- Palkkojen maksamatta jättäminen
- Pimeitä palkkoja
- Työluvattomat työntekijät
 - Väärä ammattiala
 - Yrittäjä / työntekijän oleskelulupa
- Työsuhteen naamioiminen yrittäjyydeksi
 - Laittomat henkilötunnistekortit
- Valelähettäminen
 - Puutteet sos. vakuutuksissa
- Puutteelliset tai puuttuvat työaikakirjanpidot
- Väärät tai puutteelliset Tulorekisteri-ilmoitukset

Case - Vilunki ehitus Oü & Rötös Oü

Lähetettyjä työntekijöitä
virolaisista yrityksistä purku- ja
asbestipurkutöissä Suomessa

Rakennusliitto

Heinäkuu -25

- Yritykset tekevät purkutöitä Turussa
 - Kansainvälisellä koululla
 - Innovaatiokeskittymällä
- Toinen yrityksistä on kahden virolaismiehen nimissä, toinen heidän vaimojen nimissä
- Työntekijät kertovat etteivät ole näissä firmoissa työskennelleet koskaan Virossa.
- Työmailta kerrotaan heidän olevan Virosta lähetettyjä työntekijöitä
- Palkkaselvityksissä → harjoittelijan palkka ja puutteita päivärahoissa, ylityöt maksamatta
- Tilaaja kertoo porukan olevan ammattilaisia, laskutushinta 30e/tunti
- Puuttuvia palkkoja maksetaan, palkkoja on varastettu n. 500e/työntekijä/kk

Syksy -25

- Yritykset vaihtavat Helsinkiin erään suurrakennuttajan työmaalle.
- Rakennusliitto jututtaa työntekijöitä uudelleen, osa rohkaistunut enemmän.
- Palkkaa jälleen maksamatta
- Yritys ei maksa eläkemaksuja Suomeen, mutta ei myöskään Viroon.
- Rakennuttaja ja pääurakoitsija yhdessä vetoavat tiukkoihin sopimusehtoihinsa, ja estävät rikollisen toiminnan.
- Viron viranomainen mitätöi työntekijöiden A1-todistukset, osa henkilöistä saa puuttuvat palkat ja pääsee rehellisen yritykseen työsuhteeseen.
- Osa työntekijöistä valitsee lähteä roistojen mukaan seuraavaan yritykseen
- Firmat myydään bulgarialaiselle saattohoitajalle ennen konkurssia, Virossa maksamattomien sos. vakuuttamisen ja verojen takia.

Konkreettisia toimia työperäisen hyväksikäytön torjumiseksi

Rakennusliitto

Mitä voi tehdä?

1. Ymmärrä edellä kuvattujen ilmiöiden laajuus ja luonne
 - On vain ajankysymys milloin ilmiö paljastuu sinun työmaaltasi
 - Oletko valmis ?
2. Ota käyttöön RT-ohjekortti 103923 kaikilla hankkeillaan
 - Varmista, että rakennusprojektin kaikissa vaiheissa RT-ohjekortin mukaiset asiat on huomioitu.
3. Auditoi hankkeitasi riittävällä syvyydellä
 - Mahdollistaako sopimusehdot asioiden selvittämisen ongelmien ilmetessä?

Pääurakoitsija- ja Rakennuttaja-keskusteluissa nousseita keinoja

- Sopimusehdot
 - Pidätysoikeus
 - Mahdollisuus tarkistaa palkat, myös ketjussa
 - Vastuullisuuskirjausten vyöryttäminen eteenpäin
- Sopimuskumppanin tarkistaminen ennalta
 - LVV-tarkastuskertomukset
 - Asiakastiedon ESG-raportit
 - Luotettava kumppani-kokonaistilaraportti
- Urakkaehdot
 - Viittaukset RT 103923
 - Sopimuskumppanille selkeät vaatimukset
(tehdään selväksi että ollaan tosissaan)
- Perehdys
 - Tiedon jakaminen työehdoista
 - Yhteystietojen tallentaminen
 - Mahdollisuus kysyä pois sulkevia kysymyksiä?
 - Saako palkkalaskemat?
 - Valtuutus pääurakoitsijalle palkkojen tarkistukseen tarvittaessa
- Auditoinnit
 - Omavalvonta
 - Ulkopuolinen taho
- Ilmarinen - Harmaan talouden torjuntavelvoitteet
- HOAS - Urakkaohjelman kirjaukset

Lisätietoa:

[rakennusliitto.fi/
harmaan-talouden-torjunta](https://rakennusliitto.fi/harmaan-talouden-torjunta)

[RT Ohjekortti - työvoiman
hyväksikäytön torjunta
rakennusallalla](#)

Rakennusliitto

RAKENNUSLIITTO.FI